

v evropské politice (28. 8. - 3. 9. 2017)

Událost týdne:

31. srpna bylo ukončeno třetí kolo vyjednávání mezi EU a Velkou Británií o podobě brexitu. Podle hlavního vyjednavatele EU pro odchod Británie z EU Michela Barniera nedošlo k zásadnějšímu posunu v žádné z klíčových otázek, přičemž uvedl, že času ubývá, avšak není zatím možné přistoupit k druhé fázi vyjednávání o budoucím uspořádání vzájemných vztahů. Podle Barniera Británie například odmítá plnit své finanční závazky vůči EU po svém vystoupení z Unie, k němuž má dojít na jaře 2019. Britský vyjednavatel pro brexit David Davis zopakoval, že podmínky brexitu jsou úzce spjaty s problematikou budoucí podoby vztahů a měly by být proto diskutovány současně.

28. srpna odmítlo Polsko výhrady Evropské komise (EK) k polské reformě soudnictví, která dle EK ohrožuje nezávislost justice v Polsku a odporuje tak principům právního státu. Dle polského ministerstva zahraničí jsou obavy EK „neopodstatněné“. EK dala na konci července Polsku měsíční lhůtu k tomu, aby uvedla kontroverzní soudní reformy do souladu s právními standardy EU, jinak pohrozila procedurou, jež by mohla vést až k odejmutí hlasovacích práv Polsku. První místopředseda EK Frans Timmermans následně uvedl, že v polské odpovědi postrádá konkrétní kroky, které by vedly k nápravě situace.

28. srpna se čelní představitelé Německa (spolková kancléřka Angela Merkelová), Francie (prezident Emmanuel Macron), Španělska (premiér Mariano Rajoy) a Itálie (premiér Paolo Gentiloni) vyslovili ve společném prohlášení po summitu v Paříži pro zahájení azylového řízení již v Africe, a to pod dohledem Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR). Osoby s právem na udělení azylu by měly být dle Macrona vytipovány již v Nigeru a Čadu, které sousedí s Libyí, odkud migranti proudí k italským břehům. Následně by měly být bezpečně přepraveny do Evropy.

29. srpna uvedlo ruské ministerstvo obrany, že plánované zářijové vojenské cvičení Západ 2017 bude mít pouze obranný charakter. Spekulace zahraničních médií, že Rusko plánuje vpád do Litvy, Polska či na Ukrajinu, nemají dle něj „nic společného s realitou“. Cvičení se má uskutečnit v Rusku a Bělorusku a účastnit se ho má asi 13 000 vojáků a 680 kusů techniky.

31. srpna informovalo americké ministerstvo zahraničí, že USA vyzvaly Rusko k uzavření konzulátu v San Francisku a diplomatické kanceláře ve Washingtonu a v New Yorku. Jednalo se o reakci na ruské rozhodnutí zredukovat počet amerického diplomatického personálu v Rusku. Rusko avizovalo odvetu. Následující den vyvolal pozdvižení kouř stoupající z komína konzulátu v San Francisku. Generální konzul následně připustil, že byly páleny dokumenty obsahující osobní údaje ruských občanů. Koncem týdne provedly americké bezpečnostní složky ve vyklizených prostorách v San Francisku, New Yorku a Washingtonu inspekce, proti čemuž se Rusko důrazně ohradilo a postup označilo za „zábor“ a „nepřátelský akt“. Americké ministerstvo zahraničí popřelo, že by prohlídky byly násilné, a uvedlo, že se jich účastnili i ruští představitelé.

3. září se uskutečnila jediná televizní debata dvou kandidátů na post německého kancléře - současné křesťanskodemokratické kancléřky Angely Merkelové (CDU) a předsedy sociálních demokratů Martina Schulze (SPD). Merkelová v ní mimo jiné zopakovala, že islám k Německu patří, neboť tam žijí čtyři miliony muslimů. Rozhodnutí otevřít hranice uprchlíkům v roce 2015 považuje za správné. Oba kandidáti se vyslovili pro ukončení vyjednávání s Tureckem o jeho vstupu do EU. Dle německých médií se postoje Merkelové i Schulze ve značné míře překrývají, jejich debatu proto označily spíše za duet, nežli duel. Merkelovou však považovalo za přesvědčivější 55 % diváků, Schulze 35 %.

Telegraficky

- Dne 29. srpna informovala agentura ČTK, že ukrajinský návrh zákona o reintegraci Donbasu poprvé oficiálně označuje Rusko za „agresora“ v konfliktu na východě Ukrajiny mezi kyjevskou vládou a proruskými separatisty.
- Dne 29. srpna oznámily úřady v německém Dortmundu, že Němec ruského původu, jenž v dubnu zaútočil výbušninami na autobus převážející hráče fotbalového klubu Borussia Dortmund, bude obžalován z pokusu o vraždu v 28 případech. Dle spolkového státního zastupitelství spekoval muž na pokles akcií klubu.

